

I B. 342.

650

NYELVTANMESÉK ÉS VÍG NYELVTANÓRÁK

332/954.

AZ ELEMI NYELVTANÍTÁS
ÚJ MÓDSZERTANA

IRTA
NEMESNÉ M. MÁRTA

— Ára: 61.600 K —

A/443.

650

Braunerhajtás
igazgatója

ÁLLAMI ELEMIS ISKOLA
II. igazgatói kószet

197.

1924. IX/25.

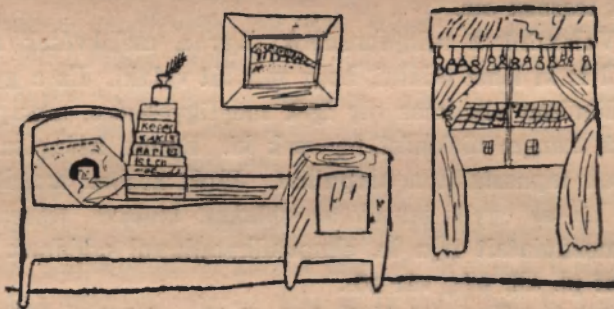
MENTOR KIADÁSA, BUDAPEST

A II. osztály nyelvtanmeséi.

1. mese. A nyelvtantündér.

Ti még nem tanultatok nyelvtant, de írni már tanultatok. Bizonyára van köztetek olyan is, aki szépen, hiba nélkül ír, de lesz olyan is, akinek tele van az írkája hibával. Aztán, ha a tanítónéni vörös tintával javítja ki, akkor tele van a füzeté vörössel és az nagyon szomorú.

Nohát volt egyszer egy Jancsi, aki nem jól figyelt a nyelvtanra és akinek a füzeté telis-tele volt javítással, a tanítónénitől pedig mindig kikapott.

Egy délután megint egyszer elfelejtkezett a nyelvtanleckéjéről. Egész délután játszott, aztán estefelé eszébe jutott a feladata: gyorsan összecsapta és lefeküdt aludni.

Álmában azonban szorongó érzés fogta el. Ugy érezte, mintha az egész osztály nyelvtankönyvei és füzetei a mellére neheztedek volna. Egy egész torony emelkedett föléje. Azok tetejében állt egy nagy üveg fekete s egy másik üveg vörös tinta. Az a vörös tinta, amelyikkel az ő füzeté volt telis-tele.

Jancsi nyöszörgött a teher alatt, s bár alig mert lélegzeni, a könyvek ledőltek, a tinta kiömlött s ágya mellett egy vörös tintató keletkezett. A tóból pedig egy tündér emelkedett ki.

«Ki vagy te szép tündér?» kérdezte bátorítalanul Jancsi.

«Én a nyelvtan tündére vagyok.»

«Hogy lehet az, hogy a csunya nyelvtannak ilyen szépséges szép tündére legyen?»

«Oh, nyelvország nagyon szép, ha akarod elvezetlek és megmutatom neked s akkor majd te is szeretni fogod. De hosszú út visz oda. Előbb el kell jönnöd velem az élettelen tárgyak országába.»

S avval már vonszolta is maga után a csodálkozó kis fiut.

Hamar eljutottak az élettelen tárgyak országába. Az *élettelen tárgyak* országában volt minden tárgy. Körülnézett a fiúcska, eleinte nagyon *érdekelte*, de aztán rossz érzés fogta el. A siri csend nyomasztóan hatott rá s kérte a tündért, hogy vezesse tovább.

S a tündér elment vele az *élők országába*, még pedig először a *növények tartományába*.

Oh az gyönyörű volt. Szébbnél-szebb színek! s milyen illatok! . . . De hang ott se hangzott.

S a kis fiúnak ott se volt maradása.

Az *állatok tartománya* annál hangosabb volt. Ki-ki-ri-ki! Bú! bú! Vau-vau! és ezernyi változatu üvöltés és füttty, csaholás és sziszegés érte Jancsika fülét.

«Na», — szólta a tündér nevetve, — «most már csak meg vagy elégedve, kis fiam?»

«Hogy lennék jó tündér, mikor majd megsiketülök, de mégse értek egy hangot se; nem vezetnél el, szépen kérlek, az értelmes beszéd tartományába?»

«Ha figyelmes leszel holnap a nyelvtanórán, megteszem a kedvéért. De most már kukorékolt a kakas, nekem nincs többé maradásom.»

Evvel eltűnt a tündér, Jancsika pedig felébredt.

Elképzeljük, hogy mi is eljutottunk volna az «élettelen tárgyak», a «növények», az «állatok országába». Mi mindent láttunk volna?

Begyakorló játék. Lásd: Kitalálósdi (főnév előkészítés). A kérdés formái ezuttal ezek: Élettelen tárgy vagy, vagy élő lény?

Ha élő lény: Növény vagy?

Állat vagy?

Személy vagy?

1. §. **Írásbeli feldolgozás és rajz.** Csak ehelyütt említem, de az egész feldolgozandó anyagra értendő, hogy a gyermekek a mesét illusztrálják. Mondanom se kell, hogy az e könyvben sze-

replő rajzok mind nyelvtanmese füzetek rajzai. Nem egy nyelvtanmese különben eljátszásra is alkalmas.

A képeket magyarázó szöveg egész rövid lehet, ehelyütt pl. egyszerűen a képek címe: «Élő lények országa» stb.

2. §. **A beszédről. Mondatok.** Ki tudja az állati hangokat utánozni? Beszélnek-e az állatok? Még az apró gyermekek se! Ha a kis baba éhes, sír, de ha szorítja valami, akkor is sír. Anyja segíteni akar, de nem tudja mi a baja. Miért? Miért nem tudja *mire gondol* a baba?

Hát ha egy süketnéma gyermek akarja megérttetni magát? Próbáljuk meg szavak nélkül megérttetni, hogy mit kívánunk? Félreértések keletkeznek. És ha beszélünk? *Akkor megértjük, hogy mit gondol a másik.*

Igy és hasonló módon vezetjük le, hogy mi a beszéd, míg a gyermekek *maguk* meghatározzák.

A következtetés levonása az egész tanítás lényege, amelyik